

महानिर्मितीच्या विद्युत प्रकल्पांची माहिती :

महानिर्मितीचे प्रस्तावित औष्णिक वीज प्रकल्प (६०९० मे.वॅ.):

१ भुसावळ औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ६ (१ X ६६० मे.वॅ) :

- जमीन: प्रकल्पासाठी लागणारी जमीन ताब्यात घेण्यात आली आहे.
- पाणी: सदर प्रकल्पासाठी लागणारे पाणी हत्नूर धरणातून, सुधगाव बंधारा आणि ओझरखेडा धरणातून उपलब्ध होईल.
- ईंधन: मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २४.०९.२०१४ च्या निवाडयानुसार मच्छकाटा कोळसा खाणीचे आवंटन रद्द केले आहेत. महानिर्मितीला आवंटीत केलेल्या महाजनवाडी कोळसा खाणीतून सदर प्रकल्पासाठी कोळसा वापर करण्याचे नियोजन आहे.
- महागूजने दि. १८.०५.२०११ रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्पासाठी लागणारा कोळसा मच्छकाटा कोळसा खाणीतून उपलब्ध करून देण्याचे आश्वासन दिले.
- पर्यावरण व वन मंत्रालय यांच्या कडून दि. २७.११.२०१२ रोजी ना हरकत परवाना प्राप्त झाला.
- प्रकल्पाच्या ई. पी. सी. कंत्राटाच्या तत्वावर उभारण्यासाठी च्या बोलीचे सादरीकरण दि.१३.०१.२०१४ झाले. तांत्रिक आणि वाणिज्यिक दृष्ट्या दि. ०७.०४.२०१५ रोजी प्राईस बीड चे सबमिशन आणि ओपनींग करण्यात आले. बोलीची छाननी झाल्यावर कामाचे आदेश यशस्वी बोलीदाराला देण्यात येईल.

वरील प्रकल्प उभारण्यास, शासनाने, शासन निर्णय क्रमांक प्रोजेक्ट- २०१०/ प्र.क्र. ३/ ऊर्जा - ४ दि ०५.१०.२०१० अन्वये मान्यता दिली आहे.

२ नासिक औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ६ (१ X ६६० मे.वॅ) :

- जमीन: प्रकल्पासाठी लागणारी जमीन महानिर्मितीच्या ताब्यात असलेल्या जमिनीच्या पुनःसमायोजने द्वारे उपलब्ध करण्यात येणार आहे.
- पाणी: सदर प्रकल्पासाठी ६.५ दशलक्ष घनमिटर प्रतिवर्ष लागणारे अतिरिक्त पाणी देण्यास जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र शासन यांनी पाटबंधारे विभाग, नाशिक यांच्या दि. १२.०१.२०११ रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता दिली आहे. उर्वरीत १०.५ दशलक्षघनमिटर पाण्याची गरज जल संपदा विभागाने नाशिक येथील कार्यरत असलेल्या संचांसाठी आवंटीत केलेल्या ३४ दशलक्षघनमिटर राखिव पाण्यातून पूर्ण होईल.
- ईंधन: कोळसा मंत्रालय, भारत सरकार यांने सदर प्रकल्पाकरीता नागपूर येथील महाजनवाडी कोळशा खाण आवंटीत केली आहे.
- पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या कडून दि. १५.०६.२०११ रोजी टी.ओ.आर. प्राप्त झाले. दि. ०७.०५.२०१३ रोजी सार्वजनिक सुनावणी यशस्वी रित्या आयोजित झाली. सार्वजनिक सुनावणीविषयी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त एमपीसीबी कडून प्राप्त झाले. पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांना अंतिम पर्यावरण ना हरकत परवानासाठी ऑनलाईनअर्ज दिनांक २६.०३.२०१५ रोजी केला आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने पर्यावरण, मंत्रालयाने कोळसा खाणीच्या आवंटनाबाबत विचारणा केली आहे व सुरु असलेल्या वीज केंद्रात ३४% पेक्षा कमी राखेचे प्रमाण असलेला कोळशाचा वापर करण्याबाबत विचारणा केली आहे. विमान पतन प्राधिकारी यांच्याकडून ना हरकत परवाना प्राप्त झाल्यानंतर पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्याकडे अंतिम परवान्यासाठी प्रस्ताव सादर करण्यात येईल.

- विमान पतन प्राधिकरणाकडून चिमणीच्या उंचीसाठी सशर्त ना हरकत परवाना प्राप्त झाला आहे. ना हरकत परवाना प्राप्त करण्यासाठी संरक्षण मंत्रालयासोबत पाठपुरावा सुरु आहे.
- दीर्घ मुदतीचा वीज खरेदी करार: एम.ई.आर.सी. ने महावितरण सोबत दीर्घ मुदतीचा वीज खरेदी करार मान्य केला आहे.
- निविदाकरीता तांत्रिक तपशील तयार करणे चालू आहे.

वरील प्रकल्प उभारण्यास, शासनाने, शासन निर्णय क्रमांक प्रकल्प-२०११/ प्र.क्र. ३१३/ ऊर्जा - ४ दि.२९.१२.२०११ अन्वये मान्यता दिली आहे.

३. पारस औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र. ५ (१ X २५० मे.वॅ.) :

- जमीन: पावर हाऊस व राख हाताळणी क्षेत्रासाठी लागणारी जमीन ताब्यात घेण्यात आली आहे.
- पाणी प्रकल्पासाठी लागणा-या पाण्याची पूर्तता महानिर्मितीद्वारे उभारलेल्या पारस बॅरेज व लोअर मन बॅरेज मधिल उपलब्ध २५.४६ द.ल.घ.मी. पाण्याच्या आरक्षित साठ्यातून होईल.
- इंधन कोळसा मंत्रालय, भारत सरकार यांने दि.०६.०९.२०१३ च्या पत्राद्वारे सदर प्रकल्पाकरीता नागपूर येथील महाजनवाडी कोळशा खाण आवंटीत केली आहे.
- पर्यावरण व मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या कडून दि. २९.१०.२०१२ रोजी टी.ओ.आर. (Terms of References) प्राप्त झाले व त्याची वैधता दिनांक २६.०९.२०१५ पर्यंत वाढविण्यात आली आहे. एमपीसीबी यांना सार्वजनिक सुनावणी करिता अर्ज केला आहे. सार्वजनिक सुनावणी दिनांक २९.०४.२०१५ रोजी आयोजित करण्यात आली होती, परंतु ती पुढे ढकलण्यात आली आहे.
- दीर्घ मुदतीचा वीज खरेदी करार: महावितरण सोबत दि.०१.०४.२००९ रोजीच्या दीर्घ मुदतीच्या वीज खरेदी करारामध्ये सदर प्रकल्पाचा समावेश करण्यास एम.ई.आर.सी. ने दि.२९.१०.२०१३ रोजी मान्यता दिली.
प्रकल्पाच्या मान्यतेसाठी महाराष्ट्र शासनाकडे पाठपुरावा सुरु आहे.

४. दोंडाईचा औष्णिक विद्युत केंद्र संच क्र १ ते ५ (५ X ६६० मे.वॅ.) :

- शासनाच्या निर्देशानुसार सदर प्रकल्प सध्या एन.टी.पि.सी. सोबत संयुक्त उपक्रम कंपनी (Joint Venture Company) स्थापन करून अथवा महानिर्मितीद्वारे उभारण्याचे प्रस्तावित आहे.
- मे. एन.टी.पि.सी. ने संयुक्त उपक्रम कंपनी स्थापन करण्यासाठीचा मसुदा प्रत सादर केला आहे.
- मे. एन.टी.पि.सी. सोबत संयुक्त उपक्रम कंपनी स्थापन करण्यासाठीच्या मसुदा अंतर्गत अटींवर चर्चा प्रगतीपथावर आहे. संयुक्त उपक्रम कंपनी स्थापन करण्यावरून महानिर्मिती आणि एन.टी.पि.सी. मधील मतभेद दूर करण्यासाठी मा. ऊर्जा व कोळसा राज्यमंत्री, भारत सरकार यांना हस्तक्षेप करण्यास मा. उप मुख्यमंत्री यांच्याकडून दि. ०८.०६.२०१४ रोजी निवेदन करण्यात आले.
- जमीन : प्रकल्पासाठी लागणारी एकूण जमीन : एकूण ९४३ हे. जमिनीपैकी एकूण ५१५.८६ हे. जमिनीचे अधिग्रहण ०३.०६.२०१४ पर्यंत झालेले आहे.
- पाणी : महाराष्ट्र शासनाने सदर प्रकल्पाकरिता ८०.५६ एम.एम.सी. पाणी तापी नदीवरील निम्न तापी प्रकल्पातून उपलब्ध होण्यास मंजूरी दिली.
- इंधन : संच क्र.१,२ व ३ साठी कोळशाची पूर्तता ओडीशा येथील मच्छकाटा कोळसा खाणीतून तथा संच क्र. ४ व ५ साठी ओडीशा येथील चेंदीपाडा कोळशा खाणीतून होणे अपेक्षित आहे.
- पर्यावरण ना हरकत परवाना: पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या कडून दिनांक दि. ०५.०५.२०११ रोजी टी.ओ.आर. (Terms of References) प्राप्त झाले दि. २५.०३.२०१४ रोजी दोंडाईचा येथे सार्वजनिक सुनावणी यशस्वी रित्या आयोजित झाली.

पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांना अंतिम पर्यावरण ना हरकत परवानासाठी दि. ०८.०५.२०१४ रोजी अर्ज केला आहे.

दि. ३१.०८.२०१४ रोजीच्या ई.ए.सी. ची बैठकीत दिलेल्या निर्देशानुसार पूणे विद्यापीठाला वनस्पती, विशिष्ट प्रदेशातील किंवा कालखंडातील प्राणिजात आणि जैवविविधता अभ्यास करण्यासाठी दि. २१.०१.२०१५ रोजी आदेश देण्यात आले व त्यांच्या द्वारे प्राथमिक अभ्यास करून प्राथमिक अहवाल सादर करण्यात आलेला आहे. अंतिम अहवाल प्राप्त होणे लवकरच अपेक्षित आहे.

- ० दीर्घ मुदतीचा वीज खरेदी करार: महावितरण सोबत दि.०१.०४.२००९ रोजीच्या दीर्घ मुदतीच्या वीज खरेदी करारामध्ये सदर प्रकल्पाचा समावेश करण्यास एम.ई.आर.सी. ने दि.२९.१०.२०१३ रोजी मान्यता दिली.

५ उरण गॅस टर्बाईन विद्युत केंद्र संच क्र ९ व १०: (१२२० मे.वॅ.- ब्लॉक १: ४०६ मे.वॅ. व ब्लॉक २: ८१४ मे.वॅ.):

- ० जागा व पाणी व सर्व ना हरकत परवाने: उपलब्ध.
- ० सी.ई.ए. कडून त्यांच्या दि. १९.०३.२०१२ रोजीच्या पत्राद्वारे प्रकल्पासाठी लागणारा गॅसच्या मिळण शक्य नसल्याचे व २०१५-१६ पर्यंत कोणताही गॅसवर आधारित प्रकल्प न घेण्याचे कळविण्यात आल्यामुळे उरण १२२० मे. वॉ. कंबाईन सायकल पॉवर प्लान्ट (CCPP) हा प्रकल्प लम्पसम टर्नकी तत्त्वावर उभारण्यासाठीची सुरु असलेली निविदा प्रक्रीया रद्द करण्यात आली.

वरील प्रकल्प उभारण्यास, शासनाने, शासन निर्णय क्रमांक प्रोजेक्ट- ०८/ प्र.क्र. १२४६/ ऊर्जा - ४ दि.०२.०३.१० अन्वये मान्यता दिली आहे.

कार्यक्षम सुधारीकरण व आधुनिकीकरण कार्यक्रम

- भारत सरकारच्या वीज आणि अर्थ मंत्रालयाच्या सहकार्याने केंद्रीय विद्युत प्राधिकरण ने अकराव्या पंचवार्षिक योजने मध्ये महानिर्मितीच्या. कोराडी संच क्र.६, चंद्रपूर संच क्र.१ व २, भुसावळ संच क्र.२ परळी संच क्र.३ व नाशिक संच क्र.३ या प्रत्येकी २१० मे.वॅ क्षमतेच्या जुन्या संचांचे आयुर्मान २५ वर्षांहून अधिक झाल्यामुळे कार्यक्षम नूतनीकरण व आधुनिकीकरण करण्याचे ठरविले आहे. या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने कोराडी संच क्र.६ साठी जागतिक बँकेशी वित्त पुरवठा सहाय्य करार झाला आहे.
- कोराडी संच क्र.६ :- कोराडी संच क्र.६ चे सुधारीकरण व आधुनिकीकरणाची प्रकल्प किंमत अंदाजे रु.४८६ कोटी एवढी आहे. याकरीता राज्य सरकारने २० टक्के भागभांडवल देण्याचे मान्य केले आहे. मुख्य (BTG) पॅकेजच्या कंत्राटाचा करार मे.भारत हेवी इलेक्ट्रीकल्स लि. सोबत दि.१८.१२.२०१३ रोजी स्वाक्षरीत झाला आहे. इतर पॅकेजेस- इलेक्ट्रीकल व बी.ओ.पी. कामाकरीता दुस-यांदा निविदा मागविण्याचे काम सुरु आहे. तसेच सदर संचाचे नूतनीकरण व आधुनिकीकरणाचे काम सुरु झाले आहे. मार्च २०१४ पासून डिझाईन तसेच यंत्रसामुग्री पुरवठा इत्यादी कामे सुरु झाली आहेत तसेच नूतनीकरण व आधुनिकीकरणाच्या कामाची प्रत्यक्ष अंमलबजावणी ऑगस्ट २०१५ पासून वा संचाच्या outage उपलब्धतेवर अवलंबून आहे.
- नाशिक संच क्र.३ :- नाशिक संच क्र.३ चे नूतनीकरण व आधुनिकीकरण करण्याकरीता सर्व प्रकारचा तांत्रिक अभ्यास पूर्ण झाला आहे. संबंधित अहवालास महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाची मंजूरी प्राप्त झाली आहे.
- भुसावळ संच क्र.२, चंद्रपूर संच क्र.१ व २, परळी संच क्र.३ :- या संचांसाठी डिझाईन कन्सल्टंट नेमला असून feasibility study, RLA Study, Steam Path Audit, Energy Audit इत्यादी तांत्रिक अभ्यास पूर्ण झाला असून प्रकल्प अहवाल बनविण्याचे काम सुरु आहे. अंतीम प्रकल्प अहवाल महानिर्मितीच्या संचालक मंडळाच्या मंजूरी करीता सादर केला आहे.